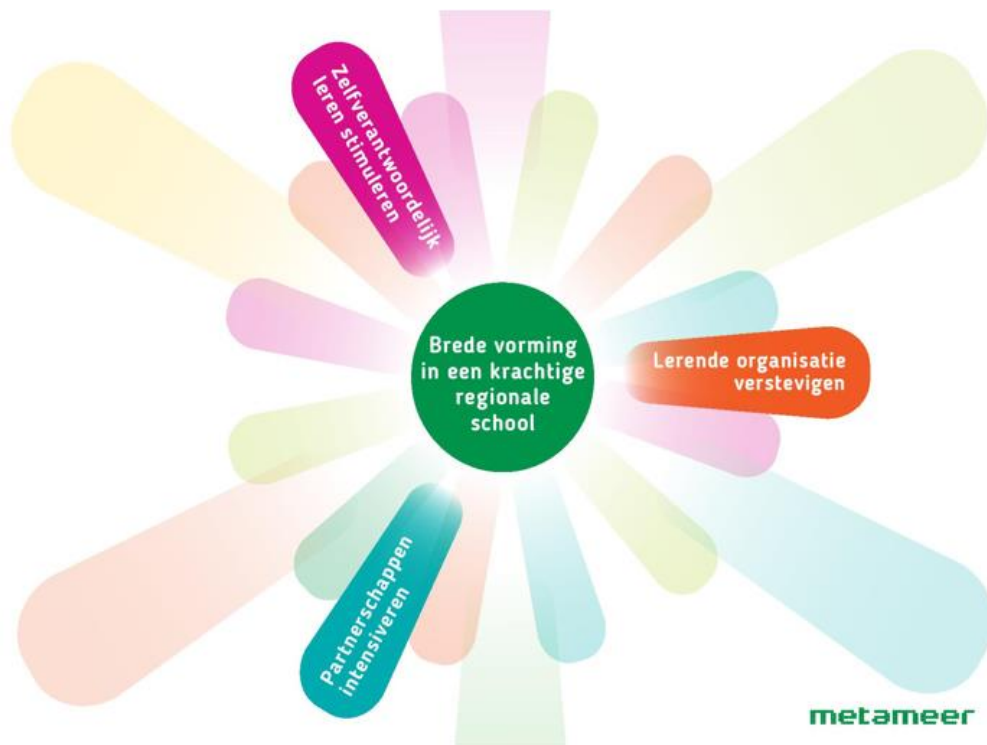

METAMEER SCHOOLJAARVERSLAG 2022

Metameer gaat voor brede ontwikkeling in een krachtige regionale school

Metameer is een krachtige regionale leergemeenschap met twee locaties voor voortgezet onderwijs. Het stimuleren van brede ontwikkeling van onze leerlingen staat centraal. Hierbij is het bewust inzetten van talenten essentieel. Onze schoolontwikkeling heeft – zoals zichtbaar in onderstaand beeld – drie speerpunten: het versterken van zelfverantwoordelijk leren, het verstevigen van de lerende organisatie en het intensiveren van partnerschappen.

Hieronder lichten we vervolgens per speerpunt toe waar we in de huidige beleidsperiode 2019-2023 naar toe willen groeien, gevolgd door een korte beschrijving van de stappen die daartoe voor de onderliggende doelen in 2022 gezet zijn.

Zelfverantwoordelijk leren versterken

De maatschappij verandert in een steeds sneller tempo. Dit vraagt van toekomstige deelnemers aan die maatschappij dat zij naast de meer traditionele kennis en vaardigheden over zelfregulerende vaardigheden beschikken, opdat ze hun inhoudelijke bijdrage kunnen leveren aan de verdere ontwikkeling van de maatschappij. De invulling van ons onderwijs speelt in op de gemeenschappelijke behoeften van leerlingen. Tegelijkertijd vraagt de samenleving steeds meer om onderwijs dat aansluit bij individuele behoeften en talenten van de kinderen.

Om tegemoet te komen aan de veranderende behoeften is een verschuiving nodig van de focus op onderwijzen naar de focus op leren en parallel daaraan een verschuiving van het begeleiden op leertaken naar denken in en handelen vanuit (leer)doelen. Het streven is leerlingen te leren om verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen leerproces. Om dit streven te realiseren, richten we ons op vier doelen die onderling nauw samenhangen.

- Leerdoelgericht leren werken: Om alle ontwikkelingen op pedagogisch-didactisch terrein beter te stroomlijnen en de samenwerking tussen de locaties te bevorderen, zijn de verschillende vakoverstijgende leer- en ontwikkelgroepen rondom leerdoelgericht werken en executieve vaardigheden samengevoegd tot één locatie-overstijgende werkgroep, te weten de werkgroep vakles. Deze werkgroep ontwikkelt een aanpak en bijbehorende instrumenten met behulp waarvan docenten individuele ontwikkelstappen kunnen zetten passend bij hun eigen professionaliseringsbehoefte. Zo voorkomen we dat docenten overvraagd worden en doen we recht aan de verschillen tussen docenten.
- Toetsinstrumenten dragen bij: De leden van de Commissie kwaliteit schoolexamens zijn in 2022 formeel benoemd. Daarnaast zijn taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot examinering verhelderd voor de alle relevante actoren zoals de Commissie, examensecretaris, de werkgroep toetsing en examens en overige betrokkenen. Ook is een nieuw format voor het PTA ontwikkeld en in gebruik genomen. Enkele leden van de commissie en de werkgroep hebben deelgenomen aan een landelijk netwerk om te leren over hoe de schoolexamens meer schooleigen te maken. Verder hebben de examensecretarissen een interne audit uitgevoerd. De daaruit voortkomende adviezen zijn uitgewerkt in nieuwe kwaliteitsdoelen en actiepunten voor schooljaar 2022-2023. Tot slot is er een eerste contact gelegd met het Elzendaalcollege om formats en inhoud van PTA's uit te wisselen.
- Docenten zijn didactisch coach: Op beide locaties worden docenten, onderwijsassistenten en leidinggevenden structureel geschoold in hoe je de rol van 'didactisch coach' in de dagelijkse praktijk goed kan uitvoeren. Via dit meerjarig scholingstraject leren medewerkers de juiste denkstimulerende vragen te stellen aan leerlingen tijdens de les en daarbuiten zoals bij coaching van leerlingen of in driehoeksgesprekken. Op beide locaties zijn mentoren zodanig gefaciliteerd dat regelmatige coachgesprekken met leerlingen mogelijk zijn. In Boxmeer zijn sinds een jaar leerlingacteurs opgeleid, die ook ingezet worden bij de scholing 'leerdoelgericht coachen'. Ook zijn er op de locatie Boxmeer nu beeldcoaches in opleiding, die op termijn het scholingstraject didactisch coachen gaan overnemen van de externe opleiders. In Stevensbeek verzorgen de eigen beeldcoaches al ruim een jaar deze scholing zelf. Ook begeleiden de beeldcoaches vraaggericht (groepen) docenten in het versterken van het pedagogisch-didactisch handelen.
- Werken aan brede ontwikkeling: Burgerschapscoördinatoren hebben de zogenaamde 'identiteitsdagen' vormgegeven. Dat zijn lesdagen waarin leerlingen (los van het reguliere lesrooster) aan de slag gaan met onderwerpen op het vlak van burgerschapsvorming. De eerste identiteitsdag had het thema 'Waar sta ik voor' en is op beide locaties voor brugklassers uitgevoerd. Ook is na een verkenning besloten vanaf schooljaar 2023-2024 een burgerschaps-lesuur op de lessentabel te zetten. Op deze manier kunnen we aandacht voor burgerschapsvorming verder ontwikkelen vanuit losse activiteiten en projecten naar een doorlopende leerlijn burgerschap. Verder zijn de burgerschapsmetingen van de Alliantie burgerschap net als voorgaande jaren weer uitgevoerd.

Lerende organisatie versterken

Metameer wil een leergemeenschap zijn, waarin leerlingen én medewerkers bouwen aan wie ze in wezen zijn om zinvol te kunnen bijdragen aan een duurzame samenleving. Vanuit onze gezamenlijke ambitie van brede vorming in een krachtige regionale school stellen medewerkers zich wendbaar op om te blijven leren en in te spelen op de ontwikkelingen in de school en haar omgeving. Dit vraagt om een passende leiderschapsstijl en inrichting van onze organisatie, alsook een onderzoekende, opbrengstgerichte houding, waarin zelfreflectie een vanzelfsprekendheid is.

- Onderwijskundig leiderschap stimuleren: Metameer stuurt op het versterken van het onderwijskundig leiderschap van alle medewerkers in de school. Leidinggevend en leven het voorbeeldgedrag voor aan informeel leidinggevend en overige medewerkers op het vlak van het werken vanuit talenten, opbrengstgericht werken en andere scholingsthema's zoals didactisch coachen en leerdoelgericht werken.
- Onderzoekende houding stimuleren: Leidinggevend stimuleren onderzoek en leren van en met elkaar in de school. De onderzoekende houding is dan ook onderdeel geworden van de gesprekscyclus. Voorbeelden van onderzoek in de school zijn de meesterstukken van de interne jenaplan opleiding, de onderzoeken over het leeratelier van Stevensbeek, het POVO-onderzoek en het onderzoek naar de succesfactoren van heterogene klassen (i.s.m. Universiteit Maastricht). Zoals andere jaren heeft de jaarlijkse inspiratiemiddag plaatsgevonden, waarin collega's eigen onderzoek presenteren. Verder heeft Metameer verschillende workshops verzorgd tijdens de kennisconferentie van de Academische Opleidingschool van de samenwerkende onderwijsinstellingen in Noordoost-Brabant.
- Opbrengstgericht werken versterken: Door het samenvoegen van het aantal leer- en ontwikkelgroepen is meer focus aangebracht in de schoolontwikkeling. De opdracht van deze locatieoverstijgende werkgroepen is concreter uitgewerkt en de kartrekkers van deze werkgroepen leggen periodiek verantwoording af in een gezamenlijk overleg met beide locatiedirecteuren. Daarnaast is gestart met het invoeren van een cyclus waarbij leidinggevend en kartrekkers in een groot gezamenlijk overleg drie keer per jaar de stand van zaken van de verschillende werkgroepen en projecten verantwoording afleggen over gestelde doelen en uitgevoerde activiteiten.
- Zelfreflectie benutten: Het benutten van talenten en reflecteren op de drie vragen van leren is verwerkt in de nieuwe gesprekscyclus, die al sinds 2021 in gebruik is genomen. Het terugblikken op sterke en verbeterpunten van uitgevoerde activiteiten is op veel plekken onderdeel van de standaardaanpak.

Partnerschappen intensiveren

Het onderwijs op Metameer bereidt leerlingen voor op hun rol in de toekomstige samenleving. Om dit aspect op een hoger plan te brengen is samenwerking met partners uit de regio nodig. Regionale samenwerking is van oudsher al een sterk punt van Metameer. In de vorige beleidsperiode heeft dat geleid tot instelling van een maatschappelijke raad, waarin vertegenwoordigers vanuit het bedrijfsleven, gemeentebesturen, culturele organisaties en onderwijsinstellingen een paar keer per jaar met de schoolleiding van Metameer van gedachten wisselt. We willen deze partnerschappen uitbreiden en verdiepen om zo het onderwijs contextrijk in te vullen.

Doorlopende leerlijnen faciliteren: De POVO-onderzoeksgroep werkt in de periode 2021-2023 door middel van praktijkonderzoek aan de versteviging van de doorlopende leerlijn van PO naar VO. Hierbij is met name aandacht voor executieve functies en leerlingparticipatie tijdens de (warme) overdracht. Ook voor het ontwikkelen van doorlopende leerlijnen voor Techniek en Zorg & Welzijn is er structurele samenwerking met het mbo. Zo is er een actief partnerschap met ROC Gilde Opleidingen om IT te integreren in het programma van Dienstverlening & Producten.

- Loopbaanleren versterken: Metameer loopt voorop bij de curriculumontwikkeling van de praktijkgerichte vakken van de nieuwe vmbo-leerweg. Er is al twee jaar ervaring opgedaan met het vak Technologie & Toepassing in Stevensbeek en in Boxmeer heeft de eerste lichting vmbo-basis en -kader leerlingen examen gedaan voor het vak Informatie Technologie, waarvoor Metameer het examenprogramma heeft ontwikkeld. De leerlijnen van sterk techniek onderwijs zijn bijgesteld op basis van de ervaringen van het voorgaande jaar. Lesbrieven zijn uitgewerkt conform het didactisch model. Ook is er een plan ontwikkeld om de praktijkruimte van Dienstverlening & Producten als Tech Lab passend te maken voor het nieuwe curriculum; uitvoering van dit plan volgt in 2023. Verder is de werkgroep Sterk Zorg & Welzijn Onderwijs gestart met het integreren van zorgtechnologie in het curriculum. Het LOB-programma, bedoeld om onderbouwleerlingen in een praktijkgerichte context kennis te laten maken met de zeven werkvelden van het praktijkgericht onderwijs, is in 2022 voor het eerst uitgevoerd in Stevensbeek. Ervaringen hiermee waren positief. Overigens blijft het een uitdaging voldoende gekwalificeerd personeel voor de (technische) beroepsgerichte vakken te krijgen. Om die reden is er een regionale poule met hybride docenten tot stand gebracht.
- Burgerschap vormgeven: De jaarlijkse burgerschapsmeting van de Burgerschapsalliantie, die ook in 2022 onder leerlingen is afgenomen, helpt ons te monitoren of het aanbod toereikend is. Locatie Boxmeer heeft

de samenwerking met allerlei regionale non-profit organisaties, instellingen en verenigingen benut om de jaarlijkse DOE-dag te organiseren, waarin brugklassers een dag vrijwilligerswerk doen in de regio. Voor de invulling van de identiteitsdagen is ook gebruik gemaakt van het netwerk van Metameer.

Corona en NPO-schoolprogramma

Voor het tegengaan van door corona ontstane onderwijsvertraging heeft de overheid met het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) extra middelen voor het onderwijs beschikbaar gesteld. Om zicht te krijgen hoe Metameer deze extra middelen het best kan besteden, is een NPO-schoolscan uitgevoerd, waar ook de OMO-schoolscanvragenlijst onderdeel van uitmaakte. Op basis hiervan heeft Metameer een NPO-schoolprogramma ontwikkeld, waarin alle te nemen interventies zijn opgenomen. Metameer heeft ervoor gekozen de NPO-middelen zo in te zetten dat de ambities en speerpunten uit het schoolplan versterkt en waar mogelijk versneld worden.

Deze keuze heeft ertoe geleid dat er op het thema 'de leerling in beeld' en 'de groep in beeld' grote stappen zijn gezet. Op beide locaties faciliteren interne experts mentoren bij de gouden en zilveren weken van groepsvorming. Met de vanuit NPO-middelen beschikbaar gekomen extra handen lukt het de locatiespecifieke ondersteuningsteams om tijdig de juiste ondersteuning te koppelen aan ontwikkelvraag van leerlingen. Vanuit onze visie op ondersteuning en onze visie op 'Leerling in beeld' richt de werkgroep mentoraat zich op het optimaliseren van de procesgang rondom het goed zicht houden op de ontwikkeling van leerlingen en het beter benutten van de beschikbare gegevens ten gunste van hun brede ontwikkeling. Zo is de werkgroep mentoraat op basis van de visie op 'Leerling in beeld' en ervaringen uit de praktijk gestart met het uitwerken van kwaliteitstandaarden in de vorm van kwaliteitskaarten waarin de belangrijke procesonderdelen zoals een coachgesprek, driehoeksgesprek en leerlingbespreking gestandaardiseerd worden en voorzien van kwaliteitscriteria.

Ook het versterken van taalbeleid heeft hierdoor extra focus gekregen. Uit de NPO-schoolscan kwam leesvaardigheid als aandachtspunt naar voren. De werkgroep taalbeleid en de twee taalcoördinatoren hebben scholing gevolgd om goed uitvoering te kunnen geven aan het taalbeleid. In 2022 is het concept van leesweken uitgewerkt en is gestart met de uitvoering. Doel van de leesweken is leesmotivatie van leerlinge vergroten en ervoor zorgen dat ze lees-'kilometers' maken. Er is nauwe samenwerking met het Leesoffensief van Biblioplus en de drie VO-scholen in het Land van Cuijk. Ook heeft een schoolbrede studiemiddag plaatsgevonden om alle medewerkers bewust te maken van het belang van taalvaardigheid en de positieve effecten van regelmatig intensief lezen. Zo werken we via de aanpak van leerling in beeld en de aandacht voor taalvaardigheid aan kansenverbetering voor alle leerlingen.

Regionale samenwerking

Samen met Elzendaalcollege en Merletcollege hebben we een plan gemaakt om voor de kinderen in het Land van Cuijk en Maasduinen een rijk en regionaal onderwijsaanbod te kunnen blijven bieden. Het plan is gebaseerd op samenwerking met elkaar én met externen zoals mbo's, (technische) bedrijven en andere instellingen. Zo organiseren we een groter keuzeaanbod van zowel theoretisch als praktisch onderwijs voor alle leerlingen in de regio Land van Cuijk en Maasduinen. Met dit plan behouden we zoveel als mogelijk de eigen identiteit van de drie scholen. Helaas lukt dat niet met behoud van alle huidige locaties en wordt op termijn het onderwijs van de locatie Stevensbeek verplaatst en het onderwijs van de locatie Mill gefaseerd afgebouwd. De intensieve samenwerking om te komen tot één scholengroep en het bieden van één onderwijslandschap in de regio is een gezamenlijk, intensief en complex veranderingstraject. De complexiteit van dit traject maakt dat er gekozen is voor een scholengroep met twee rectoren: één rector voor het huidige Elzendaalcollege en Metameer en één rector voor het huidige Merletcollege. Dit betekent concreet dat we in december 2022 het voornemen hebben gecommuniceerd om Metameer en Elzendaalcollege op korte termijn te fuseren. Het besluitvormingstraject rondom deze voorgenomen fusie krijgt in 2023 verder vorm rekening houdend met alle wettelijke bevoegdheden van de verschillende stakeholders.